

پرش ها و پانچ ها

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوبه‌ها شعی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

۱. احکام؛ مشاغل و مکاسب حرام
۲. احکام؛ وضو، غسل و تیمم

بسم الله الرحمن الرحيم

نویسنده: اشکان

پرسش

حکم تاتو و خالکوبی در اسلام چیست؟ اگر در اعضای وضو خالکوبی باشد، آیا وضو صحیح است یا نه؟

تاریخ: ۱۳۹۶/۴/۲۱

پاسخ

«تاتو» یا «خالکوبی» به معنای ایجاد نقوشی دائمی بر بدن از طریق داخل کردن مواد رنگی به آن، عملی ناپسند، بلکه نارواست؛ زیرا ایجاد تغییرات دائمی در بدن بدون ضرورت عقلی یا شرعی، تغییر آفرینش خداوند است که **عملی شیطانی** محسوب می‌شود؛ چنانکه خداوند از شیطان نقل کرده که گفته است: **﴿وَلَا ضَلَّئَهُمْ وَلَا مَنِيْنُهُمْ وَلَا مَرْنُهُمْ فَلْيَبْتَئِكُنْ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْنَهُمْ فَلْيَغْيِرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ﴾**^۱؛ «و هرآینه آنان را گمراه می‌کنم و هرآینه آنان را به آرزوها مشغول می‌دارم و هرآینه آنان را فرمان می‌دهم که گوش‌های چهارپایان را ببرند و هرآینه آنان را فرمان می‌دهم که آفرینش خداوند را تغییر دهند»؛ با توجه به اینکه آفرینش خداوند متناسب با نیازها و مصالح واقعی انسان و در حد کمال انجام شده؛ چنانکه فرموده است: **﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾**^۲؛ «هرآینه انسان را در بهترین ساختار آفریدیم» و فرموده است: **﴿الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ﴾**^۳؛ «کسی که هر چیزی آفرید را نیکو ساخت» و فرموده است: **﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوْرَكُمْ﴾**^۴؛ «آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید و شما را صورت بخشید، پس صورت‌هاتان را نیکو کرد» و فرموده است: **﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۖ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ۖ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ﴾**^۵؛ «هان ای انسان!

۱. النساء / ۱۱۹

۲. التین / ۴

۳. السجدة / ۷

۴. التغابن / ۳

۵. الانفطار / ۸-۶

چه چیزی تو را به پروردگارت مغرور کرد؟! کسی که تو را آفرید، پس برابر کرد، پس اعتدال بخشید، در هر صورتی که خواست ترکیب کرد» و فرموده است: «فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»؛ «پس متبارک آمد خداوند که بهترین آفرینندگان است» و با این وصف، تغییر آفرینش او بر بنیاد اهواء نفسانی قطعاً به نقصان آن و بر هم خوردن تعادل و نظم طبیعت و در نهایت خسران انسان می انجامد و این چیزی است که مقصود شیطان است و از این رو، می بینیم که یکی از نمادها و نمودهای شیطان پرستان در جهان، تغییر صورت و ساختار بدن از طریق تاتو، خالکوبی و برخی کارهای دیگر است؛ همچنانکه می بینیم تاتو و خالکوبی بدون ضرورت، در میان کافران، فاسقان، جاهلان و مردمان بدوی رواج دارد، نه در میان مؤمنان، صالحان، عالمان و مردمان فرهیخته و این گواهی بر آن است که شیطان ترویج دهنده‌ی آن بوده است؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«نَظَرَ الْمَنْصُورُ إِلَى رَجُلٍ فَرَأَى عَلَى عَصْدِهِ وَشَمًا، فَقَالَ: هَذَا رَجُلٌ قَدْ مَسَّهُ الشَّيْطَانُ وَأَعْطَاهُ عَلَامَةً، فَقِيلَ: أَرَأَيْتَ لَوْ وَشَمَتِ الْمَرْأَةُ تَتَزَيَّنُ بِهِ لِرُؤُوسِهَا؟ فَقَالَ: لَا يَحِلُّ لَهَا أَنْ تَتَزَيَّنَ لِرُؤُوسِهَا بِمَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَكِنْ تَأْخُذُ مِنْ هَذِهِ الْأَلْوَانِ فَتَضْبِعُ بِهَا جَسَدَهَا ثُمَّ تَغْسِلُهَا»؛ «منصور به مردی نگریست، پس بر بازوی او خالکوبی دید، پس فرمود: این مردی است که شیطان او را لمس کرده و به او علامتی داده است، پس گفته شد: نظرتان چیست اگر زن خالکوبی کند تا خود را با آن برای شوهرش بیاراید؟ پس فرمود: برای او حلال نیست که خود را برای شوهرش با چیزی بیاراید که خداوند و پیامبرش حرام کرده اند، بلکه از این رنگ‌ها بر می گیرد و جسدش را با آن‌ها می آراید و سپس آن‌ها را می شوید».

همچنانکه یکی دیگر از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«دَخَلَ عَلَى الْمَنْصُورِ رَجُلٌ عَلَى ذِرَاعِهِ وَشَمٌ، فَنَظَرَ إِلَيْهِ نَظَرَ كَارِهِ، فَقَالَ: هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ، فَقَالَ الرَّجُلُ: إِنِّي فَعَلْتُهُ وَأَنَا شَابٌّ، فَقَالَ: أُمَحُّهُ، فَقَالَ: لَا يَمَحِّي، فَقَالَ: اسْتَغْفِرِ اللَّهَ فَإِنَّ ذَلِكَ يَمَحُو مَا لَا يَمَحِّي، فَلَمَّا خَرَجَ الرَّجُلُ قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ فُقَهَاءَ الشَّيْعَةِ لَا يَقُولُونَ بِهَذَا! فَقَالَ: وَهَلْ بَقِيَ لِلشَّيْعَةِ فُقِيَّةٌ؟!»؛ «مردی بر منصور وارد شد که بر ساعدش خالکوبی بود، پس با کراهت به سوبش نگریست و فرمود: این از کارهای شیطان است، پس مرد گفت: من هنگامی آن را انجام دادم که جوان بودم، پس فرمود: محوش کن، گفت: محو نمی شود، فرمود: از خداوند آمرزش بخواه؛ زیرا آن چیزی را محو می کند که محو نمی شود، پس چون مرد بیرون رفت، گفتم: فدایت شوم، فقهاء شیعه این را نمی گویند! پس فرمود: و آیا برای شیعه فقیهی مانده است؟!».

۱. المؤمنون / ۱۴

۲. گفتار ۱۳۴، فقره‌ی ۱

۳. گفتار ۱۳۴، فقره‌ی ۲

بنابراین، تاتو و خالکوبی از یک سو تغییر آفرینش خداوند و از سوی دیگر تشبیه به کافران و فاسقان است و با این وصف، «**ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ**»؛ «تاریکی‌هایی که برخی بر روی برخی دیگر است» محسوب می‌شود؛ خصوصاً با توجه به اینکه از یک سو می‌تواند به بدن آسیب‌هایی برساند و موجب بروز برخی حساسیت‌ها و بیماری‌های عفونی شود و از سوی دیگر روایت مشهور، بلکه متواتری در لعن انجام دهنده‌ی آن رسیده؛ چنانکه از علی بن ابی طالب، عبد الله بن مسعود، عبد الله بن عمر، عبد الله بن عباس، سعید بن حریش، عبد الرحمن بن یعمر، أبو أمامه، أبو هریره، أبو جحیفه، أبو ریحانه و عایشه روایت شده است که همگی گفتند: «**لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ الْوَأَشِمَّةَ وَالْمُسْتَوْشِمَةَ**»؛ «رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم زنی که خالکوبی می‌کند و زنی که خالکوبی می‌شود را لعن کرد».

وانگهی تاتو و خالکوبی هرگاه از طریق قرار دادن مواد رنگی بر روی پوست باشد، مانع از غسل و وضو می‌شود؛ چراکه مانع از رسیدن آب به بدن می‌شود، در حالی که خداوند به شستن همگی بدن در غسل و همگی صورت و دست‌ها تا دو آرنج در وضو امر کرده و جز به بیماران و کسانی که به آب دسترسی ندارند رخصت تیمم نداده است^۱، ولی هرگاه از طریق تزریق مواد رنگی به زیر پوست باشد، به نحوی که چیزی بر روی پوست قرار نگیرد، مانع از غسل و وضو نمی‌شود؛ چراکه مقصود از غسل و وضو شستن روی پوست است و زیر پوست در هر حال -اگرچه تاتو و خالکوبی وجود نداشته باشد- شسته نمی‌شود.

تعلیقات

پرسش‌ها و پاسخ‌های فرعی

نویسنده: بنت الهدی

پرسش فرعی ۱

سلام و درود خداوند بر تنها زمینه‌ساز ظهور امام مهدی علیه السلام حضرت علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی.

آیا تاتو و هاشور ابروها برای خانم‌هایی که ابروهایشان بر اثر عوامل بیرونی و گذشت زمان کم‌پشت شده است و به خاطر کشیدن مداوم مداد بعد از هر بار شستشوی صورت در وضو خصوصاً در زمان سفر، دچار عسر و حرج می‌شوند نیز اشکال دارد؟ در صورتی که تاتو و هاشور با تزریق مواد رنگی به زیر پوست (حدود ۲ میلیمتر) انجام می‌شود. لطفاً ابهام بنده در این مورد را بر طرف کنید. پیشاپیش از پاسخگویی شما سپاسگزارم.

۱. التور / ۴۰

۲. در این باره، بنگرید به: پرسش و پاسخ ۲۱۳ و ۲۵۷.

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۱/۱۴

پاسخ به پرسش فرعی ۱

اگر موی کسی دچار زوال یا نقصان مهمّی شده است می‌تواند به کاشت مو اقدام کند؛ چراکه این کار تغییر آفرینش خداوند نیست، بل رفع تغییری است که در آفرینش خداوند روی داده است، ولی تاتو و خالکوبی جایز نیست؛ چراکه سنخیتی با مو ندارد و تبعاً جبران کننده‌ی زوال یا نقصان آن محسوب نمی‌شود، بل در واقع تغییر رنگ طبیعی پوست است که تغییر آفرینش خداوند و کاری شیطانی محسوب می‌شود. از این رو، «رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم زنی که خالکوبی می‌کند و زنی که خالکوبی می‌شود را لعنت کرد»، نه از آن جهت که خالکوبی برای مردان جایز است، بل از این جهت که خالکوبی در میان زنان رواج بیشتری داشته است؛ با توجه به اینکه آنان بیشتر از مردان، در پی آرایش خود بوده‌اند و این دلالتی روشن بر عدم جواز خالکوبی با انگیزه‌ی آرایش دارد.

نویسنده: بهار

پرسش فرعی ۲

آیا فیروز ابرو برای کسانی که ابروهایشان از لحاظ شکل ظاهری دچار مشکل شده و مجبورند دائماً از مداد ابرو استفاده کنند که مضر است و باعث ریزش ابرو می‌شود، از نظر شرعی اشکال دارد؟ لازم به ذکر است که امکان کاشتن ابرو، به دلیل هزینه‌ی بالا و نداشتن پیاز موی مناسب، وجود ندارد.

تاریخ: ۱۴۰۳/۲/۱۷

پاسخ به پرسش فرعی ۲

فیروز ابرو، اگرچه ماندگاری کمتری دارد، گونه‌ای خالکوبی است که در اسلام مشروع نیست. بنابراین، کسی که می‌خواهد ابروی خود را زینت دهد، باید شیوه‌ی مشروعی را برای آن اختیار کند؛ مانند استفاده از موادّ آرایشی قابل شست‌وشو در جایی که نامحرم نمی‌بیند. آری، اگر ابرو دچار نقصی غیر عادی است که باعث شهرت یعنی توجه مردم می‌شود، اصلاح آن تا حدّ امکان ضروری است؛ زیرا برای مؤمن روا نیست که خود را میان مردم انگشت‌نما کند، خواه به زیبایی باشد و خواه به زشتی و در این صورت، استفاده از موادّ آرایشی قابل شست‌وشو در حدّی که نقص غیر عادی را بپوشاند، در جایی که نامحرم می‌بیند نیز اشکالی ندارد، همان طور که کاشتن ابرو اشکالی ندارد؛ چراکه غرض، جلوگیری از توجه است، نه جلب توجه؛ بلکه در این صورت، اگر کاشتن ابرو مقدور نیست و استفاده از موادّ آرایشی قابل شست‌وشو عسر و حرج دارد یا غرض را حاصل نمی‌کند، جواز فیروز ابرو نیز بعید نیست؛ چراکه گونه‌ای درمان محسوب می‌شود،

www.alkhorasani.com

بَیِّنَاتُ الْإِسْلَامِ مِنْ مَنَظُومَاتِ شَيْخِ خُرَاسَانِ حَفْظَهُ اللهُ تَعَالَى

نه آرایش و به ضرورت انجام می‌شود، نه اختیار و خداوند فرموده است: ﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ إِلَيْهِ﴾؛ «برای شما چیزی که بر شما حرام ساخته را تبیین کرده است مگر چیزی که به آن ناگزیر می‌شوید».

بنابراین، فیروز ابرو برای آرایش جایز نیست؛ چراکه ضرورتی ندارد، ولی برای درمان به معنای پوشاندن نقصی غیر عادی که توجه مردم را جلب می‌کند، در صورتی که کاشتن موی طبیعی یا استفاده از مواد آرایشی قابل شست‌وشو میسر نباشد یا کفایت نکند، جایز است ان شاء الله.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌هاشهی خراسانی
جیش‌الانجمن‌الاسلامی

